

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 4T/115/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117012129
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3117012129.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Michalom Frátrikom v trestnej veci obžalovaného F. O. na hlavnom pojednávaní konanom 16. apríla 2019 v Trenčíne, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný F. O., narodený XX. novembra XXXX v K., okres K., trvale bytom Z. L., okres D., prechodne bytom H. XXX,

je vinný , že

hoci je ako otec maloletej A. O., narodenej XX.XX.XXXX povinný v zmysle § 62 a nás. zákona o rodine, ako aj rozsudku Okresného súdu Trenčín spisová značka 26P 72/2012 zo dňa 01.03.2013, právoplatného dňa 20.03.2013, povinný prispievať na výživu svojej dcéry A. sumou 100,- € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Q. Z., si túto svoju povinnosť riadne neplní, hoci bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín spisová značka 2T 41/2015 zo dňa 09.04.2015, právoplatného dňa 05.06.2015 pre spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2 Trestného zákona, čím mu za obdobie od apríla 2016 až do vyhlásenia rozsudku vznikol dlh na nezaplatenom výživnom vo výške najmenej 1.475,- €, pričom v stíhanom období nebol nikde zamestnaný, na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 20.03.2017, nepoberal dávky v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky,

teda

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov z nedbanlivosti neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek I, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje

podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písmeno l) Trestného zákona a za použitia § 38 odsek 3, odsek 8 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok s poukazom na § 49 odsek 2 Trestného zákona nepodmienečne.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín podal na Okresný súd Trenčín 19.09.2017 na obžalovaného obžalobu na tom skutkovom základe, že hoci je ako otec maloletej A. O., narodenej XX.XX.XXXX povinný v zmysle § 62 a nás. zákona o rodine, ako aj rozsudku Okresného súdu Trenčín spisová značka 26P 72/2012 zo dňa 01.03.2013, právoplatného dňa 20.03.2013, povinný prispievať na výživu svojej dcéry A. sumou 100,- € mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Q. Z., si túto svoju povinnosť riadne neplní, hoci bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín spisová značka 2T 41/2015 zo dňa 09.04.2015, právoplatného dňa 05.06.2015 pre spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 2 Trestného zákona, čím mu za obdobie od apríla 2016 až doposiaľ vznikol dlh na nezaplatenom výživnom vo výške najmenej 1.215,- €, pričom v stíhanom období nebol nikde zamestnaný, na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 20.03.2017, nepoberal dávky v hmotnej núdzi ani iné sociálne dávky.

Súd vo veci podľa § 353 ods. 1 Tr. por. vydal 18.10.2017 trestný rozkaz 4T 115/2017, ktorým obžalovanému uložil trest odňatia slobody 1 rok nepodmienečne (s poukazom na § 49 ods. 2 Tr. zák.), na ktorého výkon obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný proti v konaní vydanému trestnému rozkazu podľa § 355 ods. 1 Tr. por. 13.11.2017 podal odpor.

Postupujúc podľa § 355 ods. 3 Tr. por. súd vo veci nariadil termín hlavného pojednávania na 19.02.2019. Predmetné hlavné pojednávanie bolo odročené na 16.04.2019, keďže obžalovaný sa napriek tomu, že mu predvolanie na hlavné pojednávanie bolo riadne a včas doručené, na hlavné pojednávanie nedostavil, a to bez toho, že by svoju neprítomnosť ospravedlnil akýmkoľvek spôsobom.

Hlavné pojednávanie nariadené na 16.04.2019 súd vykonal v neprítomnosti obžalovaného, keďže boli splnené podmienky takého postupu podľa § 252 ods. 2 Tr. por..

Súd po preskúmaní spisu a vyhodnotení popísaného prístupu obžalovaného k jeho trestnej veci dospel k záveru, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní a zároveň obžaloba bola obžalovanému riadne doručená (obžalobu osobne prevzal 03.11.2017), obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný (predvolanie osobne prevzal 25.02.2019), boli zachované všetky práva obžalovaného podľa § 252 ods. 2 písm. b) Tr. por. a obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený (predvolanie osobne prevzaté 25.02.2019). Preto súd aplikujúc 252 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 2 Tr. por. rozhodol, že hlavné pojednávanie vykoná v neprítomnosti obžalovaného.

Po prednese obžaloby na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkýň Q. Z. a A. X. (prvú menovanú navrhla vypočuť prokuratúra, druhú menovanú navrhol vypočuť obžalovaný v rámci odporu proti trestnému rozkazu), ako aj čítaním listinných dôkazov v spise sa nachádzajúcich, konkrétne rozsudku (č.l. 26), trestného rozkazu (č.l. 29), dokladov o úhrade (č.l. 43-50), odpisu z registra trestov (č.l. 53), odporu (č.l. 66), poštových poukážok (č.l. 68) a dokladu o úhrade (č.l. 76).

Svedkyňa Q. Z., bývalá družka obžalovaného a matka jeho dcéry, potvrdila existenciu vyživovacej povinnosti obžalovaného tak, ako je uvedená v skutkovej vete obžaloby, pričom vyživovacia povinnosť v celom rozsahu trvá aj ku dňu rozhodovania súdu. Zároveň potvrdila, že obžalovaný si vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k stíhanému obdobiu od apríla 2016 plní nepravidelne, na splatnom výživnom eviduje dlh, ktorého výšku však nevie presne uviesť. Potvrdila úhrady na splatnom výživnom v stíhanom období, a to 26.04.2016 v sume 75,- € poštovou poukážkou, 02.06.2016 v sume 125,- € vkladom na jej účet, 26.08.2016 v sume 50,- € vkladom na jej účet, v mesiaci 10/2016 v sume 100,- € v hotovosti k jej rukám, 07.12.2016 v sume 80,- € vkladom na jej účet, 15.02.2017 v sume 80,- € vkladom na jej účet, 25.10.2017 v sume 100,- € poštovou poukážkou, 06.11.2017 v sume 100,- € poštovou poukážkou, 19.02.2018 v sume 1.415,- € vkladom na jej účet a 22.03.2018 v sume 100,- € poštovou poukážkou.

Svedkyňa A. X., družka otca obžalovaného, uviedla, že s otcom obžalovaného žijú spolu 25 rokov, majú spolu syna, pričom obžalovaného dlhú dobu pozná, berie ho skoro ako svojho syna. Najväčším problémom obžalovaného je sústavné požívanie alkoholu. Prišiel k nim bývať, ujali sa ho a dali ho aj na liečenie, čo bola podmienka toho, aby u nich mohol zostať. Zaplatili za neho dlžné poistenie a na 6 týždňov mal ísť na liečenie, a to v marci 2017. Potom sa vrátil z liečenia a opäť začal piť s odôvodnením, že keď vidí svojho otca piť pivo, ide mu strašne na chuť. V domácnosti pomohol, agresívny nebol, ale pil, a to dosť, dennodenne. Nikdy však nemal snahu nájsť si robotu. Aj keď pred ňou telefonoval a robotu si vybavil, keď to zisťovalo, vždy to dopadlo tak, že nenastúpil. V októbri 2018 mu povedala, aby sa zbalil a odišiel, pričom predtým ju citovo vydieral, vyhrážal sa, že ak ho vyhodí, obesí sa u nich. Odvtedy vie len toľko, že býva v Trenčíne niekde za mostami v ubytovni pre ľudí bez domova, kde si platí aj nejaký nájom. Má u nich ale aj naďalej prechodný pobyt. Podľa nej by bolo najlepšie, keby sa vzdal alkoholu, vždy má ale vypité. Taktiež nevedela presne, či a kde je zamestnaný.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín 26P 72/2012 z 01.03.2013, právoplatným 20.03.2013, bola schválená rodičovská dohoda medzi Q. Z. a obžalovaným, na základe ktorej sa obžalovaný zaviazal počnúc dňom 01.03.2012 prispievať na výživu svojej maloletej dcéry A. sumou 100,- € mesačne vždy do 20. dňa príslušného mesiaca vopred, a to k rukám Q. Z..

Trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015 z 09.04.2015, právoplatným 05.06.2015, bol obžalovaný na skutkovom základe, že si v období od marca 2014 do marca 2015 neplnil pravidelne totožnú výživovaciú povinnosť, aká je predmetom v tomto konaní podanej obžaloby, uznaný vinným zo spáchania prečinu podľa § 207 ods. 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 6 mesiacov, ktorého výkon bol podmienenčne odložený a obžalovanému bola určená skúšobná doba 1 rok. Súd obžalovanému zároveň pod hrozbou premeny trestu počas skúšobnej doby uhradiť dlh na výživnom 1.000,- €.

Z odpisu z registra trestov GP SR z 26.05.2017 vyplynulo odsúdenie obžalovaného trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015, pričom skúšobná doba pôvodne plynula do 05.06.2016, 13.09.2016 bolo podmienenčne odsúdenie ponechané v platnosti a skúšobná doba bola predĺžená o 18 mesiacov do 05.12.2017.

Po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, zhodnotiac vykonané dôkazy v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por., súd dospel k záveru, že bez akýchkoľvek rozumných pochybností sa skutok, ktorý bol obžalovanému kladený za vinu, stal, tento vykazuje všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. a tento spáchal obžalovaný.

Pokiaľ ide o objekt a subjekt skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák., súd len stručne uvádza, že objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane výživou/zaopatrením oprávnených osôb pred neplnením si zákonnej výživovacej/zaopatrovacej povinnosti zo strany výživou/zaopatrením povinných osôb. Subjekt (páchateľ) je pritom vymedzený špeciálne, a teda páchatelom tohto trestného činu môže byť osoba spĺňajúca predpoklady trestnej zodpovednosti (§ 22 a 23 Tr. zák.), u ktorej zároveň existuje zákonná výživovacia/zaopatrovacia povinnosť voči inej osobe (výživou/zaopatrením oprávnenej). Bolo v konaní vykonaným dokazovaním bez akýchkoľvek pochybností dokázané, že obžalovaný takou osobou je, a to vo vzťahu k jeho dieťaťu uvedenému v obžalobe a vo výške a so splatnosťou rovnako tam uvedenej.

Pokiaľ ide o naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., i toto bolo v konaní vykonaným dokazovaním bez akýchkoľvek pochybností dokázané.

V súvislosti s objektívnou stránkou daného prečinu súd prvotne poukazuje, že za účelom ustálenia doby, v ktorej bol obžalovaný povinný plniť jeho zákonnú výživovaciú povinnosť, je potrebné vychádzať z dikcie § 122 ods. 13 Tr. zák. a teda preskúmať plnenie zákonnej výživovacej povinnosti zo strany obžalovaného až do dňa vyhlásenia rozsudku. Preto súd skúmal obdobie od apríla 2016 (ako sa obžalovanému obžalobou kládlo za vinu, keď podľa rozsudku Okresného súdu Trenčín 26P 72/2012 už bolo splatné výživné za máj 2016) do 16.04.2019 (kedy podľa rozsudku Okresného súdu Trenčín 26P 72/2012 ešte nebolo splatné výživné za máj 2019), čo je spolu 37 mesiacov.

Pokiaľ ide o výšku zákonnej vyživovacej povinnosti, na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín 26P 72/2012 bol obžalovaný povinný prispievať na výživu mal. A. O. sumou 100,- € mesačne.

V zmysle uvedeného mal obžalovaný za obdobie 37 mesiacov zaplatiť k rukám Q. celkom sumu 3.700,- €.

To, že obžalovaný si určenú zákonnú vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a včas, resp. úplne, vyplynulo tak z vyjadrenia obžalovaného v odpore proti trestnému rozkazu, ako aj výsluchu Q. Z., ktorá potvrdila, že ku dňu konania posledného hlavného pojednávania eviduje dlh na splatnom výživnom, uhradená bola len časť dlžného splatného výživného.

Z výsluchu Q. Z. a oboznámených dokladov o úhrade ďalej vyplynulo, že obžalovaný v stíhanom období od apríla 2016 do 16.04.2019 na dlžné splatné výživné v prospech Q. uhradil 26.04.2016 sumu 75,- € poštovou poukážkou, 02.06.2016 sumu 125,- € vkladom na jej účet, 26.08.2016 sumu 50,- € vkladom na jej účet, v mesiaci 10/2016 sumu 100,- € v hotovosti k jej rukám, 07.12.2016 sumu 80,- € vkladom na jej účet, 15.02.2017 sumu 80,- € vkladom na jej účet, 25.10.2017 sumu 100,- € poštovou poukážkou, 06.11.2017 sumu 100,- € poštovou poukážkou, 19.02.2018 sumu 1.415,- € vkladom na jej účet a 22.03.2018 sumu 100,- € poštovou poukážkou, celkom teda sumu 2.225,- €. V zmysle všetkého vyššie uvedeného dlh na splatnom výživnom ku dňu rozhodovania súd predstavuje 1.475,- €.

Treba ešte doplniť, že podľa jednej zo zásad civilného práva (v minulosti napr. § 73 Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.1991, alebo § 330 ods. 1 Obchodného zákonníka v účinnom znení) platí, že plnenia obžalovaného tak, ako sú vyššie uvedené, treba postupne započítať na dlžné výživné, ktoré bolo splatné najskôr. Ak teda obžalovaný uhradil na dlžnom splatnom výživnom postupne sumu 2.225,- €, súd vychádzal i z toho, že úhradami obžalovaného došlo k splateniu dlžného výživného za mesiace máj 2016 (splatné v apríli 2016) až február 2018 (splatné v januári 2018) a čiastočne aj za marec 2018. Zvyšok dlžného splatného výživného (čiastočne za marec 2018 až do apríla 2019) uhradený nebol. S poukazom na uvedené možno bez akýchkoľvek pochybností ustáliť, že obžalovaný si viac ako tri mesiace v období dvoch rokov svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť neplnil.

Ďalej súd poukazuje, že mal bez akýchkoľvek pochybností preukázaný aj osobitný kvalifikačný pojem podľa § 207 ods. 3 písm. c) Tr. zák., keď obžalovaný bol za trestný čin podľa § 207 ods. 2 Tr. zák. v posledných dvadsiachtyroch mesiacoch odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015.

Pokiaľ ide o naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný konal vo vedomej nedbanlivosti, tzn. vedel o existencii jeho vyživovacej povinnosti podľa obžaloby, ako aj o následkoch jej neplnenia si (už skôr bol za trestný čin podľa § 207 ods. 2 Tr. zák. odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015), ale bez známych a rozumných dôvodov sa spoliehal, že predmetné následky nevyvolá.

Prihliadnuc na závery vyššie uvádzané bol obžalovaný súdom uznaný za vinného zo skutku tak, ako je tento uvedený vo výroku rozsudku (došlo s odkazom na § 122 ods. 13 Tr. zák. k modifikácii skutku tak, aby tento zodpovedal tam uvedenej zákonnej dikcii), ktorým obžalovaný naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák..

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery u obžalovaného súd vychádzal z predpokladov podľa § 34 Tr. zák., pričom poukazuje najmä na to, že :

- obžalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák., kde trestná sadzba podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. je 1 až 5 rokov, čo je 12 mesiacov až 60 mesiacov,

- postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. bola u obžalovaného zistená jedna poľahčujúca okolnosť (§ 36 písm. l) Tr. zák.), keď sa obžalovaný ku skutku spočívajúcemu v existencii dlhu na výživnom priznal a zároveň u neho nebola zistená pritažujúca okolnosť, keď predošlé jeho odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015 je zákonným znakom skutkovej podstaty podľa § 207 ods. 1, ods. 3

písm. c) Tr. zák. a preto podľa § 38 ods. 1 Tr. zák. súčasne nemôže byť i priťažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. m) Tr. zák.; pri skúmaní pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bolo preto potrebné vychádzať z pomeru 1:0 v prospech poľahčujúcich okolností a aplikujúc § 38 ods. 3 a § 38 ods. 8 Tr. zák. upraviť trestnú sadzbu uvedenú vyššie znížením jej hornej hranice o jednu tretinu, teda vychádzať z trestnej sadzby 12 až 44 mesiacov,

- obžalovaný (s odkazom na § 122 ods. 13 Tr. zák.) spáchal skutok podľa výroku tohto rozsudku od apríla 2016 do 16.04.2019, teda v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, keď na základe trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín 2T 41/2015 mu bola určená skúšobná doba pôvodne do 05.06.2016, pričom 13.09.2016 bola skúšobná doba predĺžená o 18 mesiacov do 05.12.2017; aplikujúc § 49 ods. 2 Tr. zák. teda obžalovanému musel byť uložený trest odňatia slobody nepodmienečný,

- obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním skutku podľa výroku tohto rozsudku vo výkone trestu odňatia slobody; aplikujúc § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon uloženého trestu odňatia slobody teda obžalovaný musel byť zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Prihliadnuc na všetky vyššie uvádzané skutočnosti ako aj vo výroku tohto rozsudku uvedené ust. Tr. zák., súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 1 rok nepodmienečne, teda na dolnej hranici trestnej sadzby upravenej podľa druhej odrážky vyššie. Takýto trest považoval za dostatočný na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred obžalovaným a výchovu obžalovaného k tomu, aby do budúcnosti viedol riadny život. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov z nedbanlivosti neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie nemôže podať ten, kto sa ho výslovne vzdal.

Trestnosť činu zaniká v prípade trestného činu zanedbania povinnej výživy, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu. Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak trestnosť činu zanikla.